

blebet oplyst i Detaillerne af de foregaaende Talere, navnlig af det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds (Staarup) og af det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Neergaard); og jeg skal derfor, trods det, at jeg personlig har samlet en Del Materiale i denne Henseende, ikke fordybe mig i Detaillerne; de ere efter min Mening bragte saa fuldgyldig frem, som det i alt Fald paa Sagens nuværende Trin behøves. Der er ogsaa en anden Sag, der angaar Eksporten over Esbjerg, og som berøres af den Tante, der er gaaet gennem de foregaaende Taler, nemlig om Statsdriften, og det er Eksporten af fede Kreaturer over Esbjerg til Hamborg. Der udføres her fra Landet ifølge den Statistik for 1894, der er bleven omdelt paa Medlemmernes Pladser, 108,221 Kreaturer, deraf gik 86,500 over Landgrænsen, medens der paa alle de øvrige Udførselssteder kun saldt 22,000. Jeg savner nu detaillerede Oplysninger om, hvor mange af de 86,500 der kan betegnes som magre Kreaturer, og hvor mange der kan betegnes som fede. Thi de magre Kreaturer kunne jo, som bekendt, stadig gaa over Landgrænsen, medens de fede Kreaturer ifølge Forbudet mod Indførsel maa gaa ad Søvejen til Hamborg. Jeg tror aldeles sikkert at turde sige, at mindst 55,000 af disse 86,500, der ere udførte over Landgrænsen, er Fedevæg, som altsaa nu gaar over Esbjerg.

Min Hensigt med at drage dette frem er at vise, i hvor høj Grad dette Forbud mod Indførsel til Hamborg over Landgrænsen har fordyret Eksporten af vort Fedevæg. Jeg skal som Udgangspunkt, da man jo skal have et bestemt Udgangspunkt for en bestemt Fragt, tage Skive. Det er ikke vilkaarlig valgt, for det er netop ved Skive, at den store Kreaturforsending begynder. Skive ligger som Hovedstation for det frugtbare Salling. Længere Nord og Ost paa er Uffendelsen af Fedevæg mindre betydelig; men ved Skive tager den et stort Opving og fortkætter sig saa gennem de nærmeste Stationer, som ere Hovedstationer for det frugtbare Mars, Thy og Lemvig og Holftebroegnen. Det er, som sagt, ikke vilkaarligt, naar jeg tager Skive. Fragten fra Skive over Landgrænsen til Hamborg — naar vi tage en 11 Kvadratmeter Vogn, som kan rumme 12 Kreaturer à 1,000 Pd. — kostede den Gang 92,30 Kr., hvilket pr. Styk bliver 7,70 Kr. Nu koster en lignende Vogn fra Skive 35,30 Kr., altsaa paa en lille Bagatel nær 3 Kr. pr. Styk. Opstaldningen i Esbjerg koster 2,05 Kr., og Fragten fra Esbjerg til Hamborg 9 Kr. Dette udgør i alt 14,05 Kr. pr. Stk. mod 7,70 Kr. før.

Det vil med andre Ord sige, at siden Forbudet mod Indførsel over Landgrænsen er kommet, er Fragten for Fedevæg fra Skive til Hamborg bleven fordyret omtrent til det dobbelte — eller nøjagtig med 6,35 Kr. Naar nu dertil kommer, at der i Karantæneomkostninger maa betales 16 Kr. pr. Individ, bliver det altsaa 22,35 Kr. pr. Styk. Tøjes dertil, at Prisen pr. Pund levende Vægt af Fedekreaturer i Løbet af de sidste Aar er falden 10 Ore pr. Pund, hvilket for 1000 Punds Kreaturer udgør 100 Kr., saa vi altsaa det Resultat, at vi nu saa 122,35 Kr. mindre for et Kreatur, end vi fik for nogle Aar tilbage.

Nu vil man af en saadan Forstel paa et Kreatur — lige stort før og nu — let forstaa, at enten har Forretningen den Gang været, hvad man kalder meget lukrativ, hvad den nu ikke var, eller ogsaa er den nu nede paa et Punkt, hvor man med fuld Føje kan sige: Nu maa det ikke kunne betale sig længere. Desværre ere de faktiskste Forhold saadanne, at vi oppe i Vestjylland lige ere paa det Punkt nu, at vi maa sige: Nu kan det ikke længere betale sig at drætte op og fede.

Det kan nu nok siges, at den lille Sum af 6,35 Kr., med hvilken Fragten ad Søvejen nu er bleven forhøjet, i og for sig ikke er det, der er det store Tab ved Salget i sin Helhed. Faldet i Prisen for Produktet er naturligvis et større Tab. Men naar det ene kommer til det andet, ere vi nu naaede saa vidt, at vi ikke kunne producere længere til den Pris, der bydes os. Landbruget har særlig paa dette Punkt vist sig at være hurtig i Vendingen. Vi have stadig, tvungne af de væslende Konjunkturer paa Markedet, lært at producere billigere og billigere og mere og mere; men der er en Grænse for at producere billigt, som der er en Grænse for at producere mere, og denne Grænse er nu naaet.

Nu ved jeg godt, at over for Karantæneforholdet staar Staten afmægtig og kan ikke ændre det. Ligeledes staa vi afmægtige over for Prissaldet. Men hvad jeg mener vi mægte, og hvad jeg mener, der er en Opgave, som vi absolut maa tage fat paa, er at saa Fragtpriserne satte ned til det mindst mulige, saaledes at vi Landbrugere naa, hvad vi kunne naa i Prissbillighed. Udførselen af Fedekreaturer andrager jo et saa betydeligt Beløb, at det, saa vidt mig bekendt, gaar op til det tredjestørste Udførselsbeløb af Landmandsprodukter, og særlig spiller Udførsel af denne Vare en umaadelig betydelig Rolle for Vestjylland. Det kunde jo siges, at vi kunne forandre Driften, hvis den ikke læn-